

در مصاحبه تلویزیونی کریس والاس خبرنگار شبکه ABC آمریکا
با حجة الاسلام والمسلمین دکتر حسن روحانی

تروریزم، بحران خاورمیانه

و روابط ایران و آمریکا

○ یک مقام آگاه در دولت شما به من گفت شرایط روابط ایران و آمریکا بسیار وخیم تر از شرایط زمان گروگانگیری است. خطر این وخامت اوضاع را چگونه می بینید؟

● شرایطی که امروز در آن قرار داریم، در واقع شرایط تهدید آمریکا علیه حاکمیت ملی و تهدید علیه نظام جمهوری اسلامی ایران است. در گذشته هیچ وقت آمریکا ما را با این صراحت مورد تهدید قرار نداده بود، حتی در دورانی که شما اشاره کردید که مربوط به اوایل انقلاب و زمان گروگانگیری است.

○ در حالی که در گذشته آمریکا برای آزادی گروگانهایش اقدام به اعزام هلی کوپتر نمود، چگونه است که امروز اوضاع را وخیم تر تحلیل می کنید؟ چرا امروز خطرناک تر است؟

● در آن مقطع، آمریکا تنها هدفش از تهاجم نیروهایش به داخل ایران، نجات گروگانها بود و نه چیزی بیش از این. اما امروز هدف آمریکا تهدید علیه اصل نظام ماست، بنابراین شرایط فعلی با آن زمان متفاوت است.

○ وقتی شما صحبت از تهدید رژیم می کنید، آیا این بدان معنی است که آمریکا می خواهد دولت ایران را ساقط کند؟

● خود مقامات آمریکایی این مسئله را به صراحت می گویند. وقتی که کنگره آمریکا بودجه

خاصی برای سرنگونی نظام تصویب می‌کند؛ وقتی مسئولین آمریکایی تصریح می‌کنند که هدف آنها تغییر رفتار و یا تغییر نظام است، این به مفهوم تهدید علیه منافع حیاتی ماست.

○ آیا این به معنی آن است که شما برای حیات خود مبارزه می‌کنید و در واقع برای حفظ موجودیت خود دفاع می‌کنید؟

● احساس ما این است که برای حفظ بزرگ‌ترین منفعت حیاتی خودمان که نظام جمهوری اسلامی ایران است، مورد تهدید یک کشور قدرتمند قرار گرفته‌ایم.

○ ایران برای دفاع از خود چه خواهد کرد؟

● طبیعی است اگر کشوری بخواهد حاکمیت ملی و اراده مردم ما را مورد تهدید و تعرض قرار دهد از همه توان و امکاناتمان برای حفظ این نظام استفاده و تهدید را دفع خواهیم کرد.

○ از قبیل؟

● این مسئله بستگی به این دارد که قدمهای بعدی آمریکا چگونه باشد و از چه راهی بخواهد کشور ما را مورد تعرض قرار دهد.

○ آیا شما برای دفاع از خود به مراحل مختلفی همچون اقدام نظامی، اقدام اقتصادی نظیر کاربری سلاح نفت و نظایر آن فکر می‌کنید؟ چه نوع اقدامی؟

● همان طور که گفتم این مسئله وابسته به آن است که آمریکا چگونه تهدیدهای خود را عملی کند، ما هم به همان تناسب تصمیم خواهیم گرفت و عمل خواهیم کرد. به هر حال حفظ نظام، حاکمیت ملی و استقلال، هدف اصلی ماست و به هر قیمت که باشد از منافع حیاتی خودمان دفاع خواهیم کرد.

○ می‌خواهم از شما سؤال کنم که چگونه شد رئیس جمهور بوش ایران را در زمره کشورهای محور شرارت نام برد؟

● شما باید از خود آقای بوش سؤال کنید.

○ از شما به عنوان دبیر شورای عالی امنیت ملی سؤال می‌کنم، شما در این رابطه چگونه فکر می‌کنید؟

● به کار بردن این گونه جملات نسبت به ایران برای ما بسیار تعجب آور بود. مخصوصاً اینکه بعد از حادثه ۱۱ سپتامبر، مردم و مسئولین ایران نسبت به مردم آمریکا اظهار همدردی کرده بودند و علاوه بر این ایران برای مبارزه با تروریسم به رهبری سازمان ملل با صراحت اعلام آمادگی کرده بود.

○ در حالی که ایران تروریسم را محکوم کرد و با حادثه ۱۱ سپتامبر اظهار همبستگی کرد، به نظر

شما چرا بوش ایران را بخشی از این شرارت قلمداد کرد؟

● آنچه ما احساس می‌کنیم این است که در داخل آمریکا دو جناح وجود دارد: جناحی در پی حل مشکل با ایران و جناحی دیگر در پی افزایش تنش با ایران است و معمولاً در شرایطی که این گروه مخالف احساس کند فضا یک فضای مثبتی است، تلاش خود را تشدید می‌کند تا تنشها را افزایش دهد. ما احساس می‌کنیم بعد از جو مناسبی که پس از ۱۱ سپتامبر به وجود آمده بود، جناح مخالف و از جمله لابی صهیونیسم در آمریکا فعال شد و متأسفانه این گروه توانستند بر بوش تأثیر بگذارند.

○ آیا شخص بوش را به عنوان یک آلت دست این گروه می‌بینید؟

● به هر حال، تجربه آقای بوش برای ریاست یک کشور بزرگ، تجربه بسیار کوتاهی است و فرد عمیقی در مسائل بین‌المللی نیست. تصور ما این است.

○ پس بوش فقط آلت دست است؟

● به هر حال آنچه ما فکر می‌کنیم در بسیاری از تصمیم‌گیریها در آمریکا، لابی صهیونیسم تأثیرگذار است. آنها بر دولت (Administration)، رئیس‌جمهور و به ویژه بر اعضای کنگره و سنا بسیار تأثیرگذارند.

○ اجازه بدهید راجع به محتوای اظهارات بوش در خصوص محور شرارت صحبت کنیم. آیا

ایران از تروریسم حمایت می‌کند؟

● ایران همواره قربانی تروریسم بوده و همان‌طور که می‌دانید از آغاز انقلاب تاکنون همواره گروههای تروریستی در ایران فعال بوده‌اند و برخی از آنها برای سالیان دراز مورد حمایت کشورهای غربی و منجمله آمریکا بوده‌اند، اما دولت ایران همواره ضد تروریسم بوده و

همواره علیه تروریسم مبارزه کرده است.

○ مقامات آمریکا می گویند ایران فعال ترین حامی تروریسم است.

● دلیل آنها چیست؟

○ سوءظنهایی که در این رابطه وجود دارند که اگر اجازه بدهید به مواردی از آنها اشاره کنم به عنوان مثال: چرا ایران به طور مخفیانه اقدام به ارسال کشتی حامل مهمات برای فلسطینیها نموده است؟

● ما ماههاست نسبت به این اتهام دنبال یک دلیل هستیم. آیا شما دلیلی دارید به ما ارائه دهید؟ ما به صراحت گفته ایم که این یک اتهام بی اساس است و برای این اتهام باید دلیل آورده شود. ضمن اینکه دولت عرفات یک دولت قانونی است و این دولت قانونی حق دارد از هر کشوری که بخواهد اسلحه خریداری کند. این مسئله ربطی به تروریسم ندارد.

○ قبل از اینکه اینجا بیایم، با برخی از مقامات رسمی آمریکا در این باره صحبت کردم، زیرا از مواضع شما که خواهان مستندات در این باره هستید، آگاه بودم. ۵۰ تن سلاح و مهمات شامل راکت کاتوشا، بمبهای انفجاری، C4 و سلاحهایی که فقط در ایران تولید می شوند، در این کشتی بارگیری شده بود.

● اگر شما مدارکی دارید که این تسلیحات در ایران تولید شده است، به ما نشان بدهید. می دانید گروههایی که در ایران اعمال تروریستی انجام می دادند و هنوز هم انجام می دهند، عمدتاً سلاحهای آنها از انبارهای ارتش ایران است که در ماههای اولیه انقلاب آنها را غارت کرده اند. بنابراین دستیابی به اسلحه ایران کار مشکلی نیست و ضمن اینکه این سلاحها در کشورهای همسایه ما هم وجود دارد. برخی از تولیدات نظامی را به تعدادی از کشورها نیز می فروشیم.

○ برخی از رهبران شما، رهبران دولت شما تلاش دارند تفاوتی را بین اعمال تروریستی و عملیات آزادیبخش قائل شوند. این تفاوت چیست؟

● همه کشورها این کار را می کنند، مخصوص ما نیست. به طور کلی تمام ملت هایی که علیه اشغال و علیه استعمار مبارزه کرده اند به فعالیت خود می بالند و افتخار می کنند. از لحاظ

حقوقی هم کاملاً روشن است که مبارزه برای آزادی سرزمین اشغال شده و هر گونه دفاع مشروع، با اعمال تروریستی کاملاً متفاوت است.

○ محدوده این تفاوت تا کجاست؟ مرز بین اعمال تروریستی و جنگهای آزادیبخش کجاست؟

● ببینید این یک بحث حقوقی است. به هر حال یک ملتی که سرزمینش اشغال شده، برای اینکه مهاجم و اشغالگر را از وطن و خانه خودش بیرون براند؛ مبارزه اش، مبارزه آزادیبخش است. هر کشوری که سرزمینش و یا حکومت ملی او توسط یک قدرت دیگر مورد تعرض قرار بگیرد، وقتی که مبارزه می کند تا اشغالگر را بیرون براند، این عملیات یک عملیات آزادیبخش است و دفاع مشروع محسوب می شود.

○ این یک بحث جالب روشنفکری است. اجازه بدهید به جنبه های علمی آن بیشتر بپردازیم.

به نظر شما اقدامات شهادت طلبانه (استشهادی)، فلسطینیها یک اقدام آزادیبخش است یا یک عمل تروریستی؟

● به طور کلی فلسطین کشوری است که به اشغال صهیونیستها در آمده است و فلسطینیها برای بیرون راندن اشغالگر از هر وسیله ای می توانند استفاده و بهره برداری کنند. انتفاضه مردم فلسطین در کنفرانس اسلامی که پنجاه و چند کشور عضو دارد، مورد حمایت قرار گرفته است. همه کشورهای عربی، اتحادیه عرب و کشورهای اسلامی فعالیت و مبارزه فلسطینیها را مورد تأیید قرار داده اند. فلسطینیها انواع جنایات نسبت به آنها اعمال می شود. اسرائیل دولت غاصبی که به هیچ یک از مقررات بین المللی احترام نمی گذارد، مردم را مورد حمله جنایتکارانه قرار می دهد. به قطعنامه های سازمان ملل هم احترام نمی گذارد، حتی اجازه نمی دهد یک گروه به عنوان گروه حقیقت یاب وارد «جنین» شود و واقعیتها را گزارش دهد.

مردمی که حتی بچه های شیرخوارشان مورد تهاجم اسرائیل قرار دارد، باید چه کنند؟ برای ما جای تعجب است وقتی سربازان اسرائیلی به کودکان حمله می کنند و آنها را می کشند توسط دولت آمریکا محکوم نمی شوند. شما در فیلمها می بینید که چگونه حتی بچه های کوچک مورد حمله ارتش اسرائیل قرار می گیرند. خانه های مردم فلسطین به وسیله هلی کوپترها و هواپیماهای آمریکایی مورد حمله قرار می گیرد. بنابراین، این مردم، مردم مظلومی هستند که نسبت به آنها جنایت شده، سرزمین آنها غصب شده و فرزندان آنها کشته

شده است. بنابراین مبارزه اینها علیه ارتش اسرائیل یک مبارزه مشروع و قانونی است و باید مورد حمایت همه کشورها قرار گیرد.

○ شما در اظهارات خود فرمودید که فلسطینیها می توانند هر اقدامی را برای مبارزه علیه اشغال و تجاوزگری اسرائیلیها انجام دهند؟

● ما معتقدیم که فلسطینیها برای آزادی سرزمین خودشان، برای احقاق حقوق خودشان و برای اینکه مهاجم را از کشورشان بیرون برانند، حق دارند مبارزه کنند و با هر توانی که در اختیار دارند با اسرائیل بجنگند.

○ اجازه بدهید مجدداً سؤال کنم آیا کشتن افراد بیگناه در رستوران و خیابانها مشروع و عادلانه است؟

● چه کنند؟ چه راهی دارند فلسطینیها؟ فلسطینیهایی که هر روز فرزندانشان حتی کودکانشان توسط ارتش اسرائیل کشته می شود، خانه هایشان خراب می شود، باید چه کنند؟ راه دیگری ندارند.

○ آیا آنها باید افراد اسرائیلی را بکشند؟

● شما بگوئید چه کار کنند؟ کسی که از جان خودش می گذرد و خودش را قبل از هر کس دیگر، تکه تکه می کند، معنایش این است که هیچ راه دیگری برایش باقی نمانده است. آنچه که فلسطینیها انجام می دهند، در واقع به دنیا می گویند که چرا قدرتهای بزرگ جهانی به وظیفه خودشان عمل نمی کنند. چرا آمریکا قطعنامه هایی را که در شورای امنیت سازمان ملل علیه اسرائیل تصویب شده است، و تومی کند. در واقع آن کسانی که اینها را وادار کرده اند به این اعمال، قدرتهای جهانی هستند که بدون هیچ منطقی از اشغالگر در طول این ۵۵ سال حمایت کرده اند. اگر قدرتهای بزرگ و آمریکا از اشغالگر حمایت نمی کردند، امروز شاهد این مناظر نبودیم.

○ شما کشتن افراد غیر نظامی اسرائیلی را تأیید می کنید؟

● شما حملات اسرائیل، بمباران اسرائیل توسط هواپیما و هلی کوپتر که به خانه های مردم حمله می کنند، تانکهایی که خانه مردم را گلوله باران می کنند، آیا شما اینها را تأیید می کنید؟

○ ولی من نظر شما را می پرسم.
○ من هم از شما، به عنوان یک شهروند آمریکایی سؤال می کنم.

○ دولت آمریکا آن را محکوم کرده.
● نه، به هیچ عنوان. اخیراً که آقای پاول به اسرائیل رفت، جنایات شارون را تأیید کرد، اصلاً محکوم نکرد.

○ به نظر شما باید درگیریها ادامه یابد؟
● به طور کلی نظر ما این است که باید هرچه سریع تر کشتار متوقف شود و اسرائیل باید جنایات خود را متوقف کند. باید قطعنامه های سازمان ملل را اجرا کند. نظرایران توسط رهبر معظم انقلاب به صراحت اعلام شده است که نظر ما نسبت به خاورمیانه این است که باید اسرائیل اجازه دهد همه آوارگان فلسطینی به سرزمین خودشان بازگردند و آینده کشورشان باید از طریق همه پرسی مشخص شود. هر چه مردم گفتند، طبق نظر مردم عمل شود. ما هم نظر مردم را قبول داریم.

○ آیا ایران از هر گونه موافقت و مذاکرات ابتکار صلح حمایت می کند؟
● به طور کلی هر راه حلی که به احقاق حقوق فلسطینیها منجر شود، آن راه حل برای ما قابل قبول است.

○ آیا ایران از طرح عربستان سعودی مشتمل بر شناسایی کامل دیپلماتیک اسرائیل پس از خروج از سرزمینهای ۱۹۶۷ حمایت می کند؟
● در طرح سعودی چون یک گام در جهت احقاق حقوق فلسطینیهاست، به همان نسبت ما این طرح را مورد پذیرش قرار می دهیم که حقوق فلسطینیها به طور نسبی تأمین شود. البته معنایش این نیست که این طرح به طور کامل مورد حمایت ماست.

○ آیا شما آمادگی شناسایی اسرائیل را دارید؟ به عنوان بخشی از آن طرح؟
● ما جزو طراحان این طرح نیستیم. شما از من می پرسید که این طرح را تأیید می کنیم یا نه؟ پاسخ من هم این است که احقاق حقوق نسبی فلسطین مورد تأیید ماست. ما طرح مورد نظر خودمان را به صراحت گفته ایم. طرح ایران این است که تمام آوارگان فلسطینی به وطنشان

بازگردند و همه مردم در یک همه پرسی شرکت کنند و هر آنچه را مردم گفتند و نتیجه همه پرسی بود ما می پذیریم؛ این طرح ماست. اما طرح سعودی را رد نمی کنیم، به دلیل اینکه در طرح سعودی، فلسطینها به بخشی از حقوق خودشان دست می یابند.

○ آیا ایران برای عملیات استشهادی به فلسطینها کمک می کند؟

● نه. ما به طور کلی به هر فلسطینی که خانه اش ویران شده است، سرپرست خانواده اش شهید شده است، شغل خود را از دست داده است و یا به دلیلی نیازمند است و احتیاج به کمک دارد، در حد توان کمک می کنیم. ما به همه فلسطینیهای نیازمند کمک می کنیم.

○ آیا ایران به طور مشخص به وابستگان و خانواده عاملین عملیات استشهادی کمک مالی می کند؟

● ما برنامه خاص و ویژه ای برای آنها نداریم. به طور کلی به همه فلسطینها کمک می کنیم.

○ آیا شما به حماس و جهاد اسلامی کمک می کنید؟

● من گفتم که ما به همه فلسطینها کمکهای نوع دوستانه می کنیم. اساساً نسبت به همه مردم فلسطین حمایت می کنیم. اگر آموزش نظامی این گروهها مورد سؤال شماست، اینها نیازی به آموزش ما ندارند.

○ آیا ایران در نظر دارد به فناوری و توانایی خود در امر توسعه سلاحهای کشتار جمعی اهتمام ورزد؟

● اگر ایران دنبال سلاح کشتار جمعی بود، پس چرا N.P.T را امضا کرد؟ پس چرا کنوانسیون شیمیایی را امضا کرد؟ پس چرا کنوانسیون میکروبی و بیولوژیکی را امضا کرده است؟ اینکه ایران همه این معاهدات را امضا کرده، بدین معناست که ایران در پی دستیابی به سلاح کشتار جمعی نیست.

○ اجازه دهید مستقیم تر سؤال کنم، آیا ایران در تلاش برای ساخت بمب هسته ای است؟

● من پاسخ شما را دادم. اگر ما دنبال دستیابی به سلاح هسته ای باشیم، پس چرا N.P.T را امضا کردیم.

○ پاسخ شما این است که به دنبال دستیابی به این سلاح نیستید؟

● صد در صد.

○ آیا ایران در تلاش برای توسعه ساخت سلاحهای شیمیایی است؟

● پاسخ را دادم. اگر شما علاقمندید مورد به مورد سؤال کنید، من هم مورد به مورد به شما پاسخ می‌دهم. ما وقتی N.P.T را امضا کردیم، معنایش این است که در پی سلاح هسته‌ای نیستیم. وقتی C.W.C را امضا کردیم، معنایش این است که در پی سلاح شیمیایی نیستیم. وقتی کنوانسیون منع سلاح میکروبی را امضا کردیم، معنایش این است که در پی سلاح بیولوژیکی نیستیم. ایران دنبال هیچ یک از این سلاحها نیست و به همین دلیل هم همکاری بسیار نزدیکی با آژانس بین‌المللی اتمی دارد، همکاری نزدیکی با سازمان منع سلاح شیمیایی دارد و شما مطلع هستید که ما روابطمان با این سازمانها روابط بسیار نزدیک و شفاف است.

○ اگر شما دنبال سلاح هسته‌ای نیستید، پس چرا آمریکا شما را متهم به تلاش برای دستیابی

به سلاح کشتار جمعی می‌کند؟

● ما هم همین سؤال را داریم. شما از مقامات آمریکایی پرسید. وقتی درهای کشور ما به روی آژانس باز است، چرا آمریکا به ما اتهام می‌زند، اتهامی که آمریکا به ما می‌زند، غیر اخلاقی است. اتهامی که آمریکا به ما می‌زند، در چارچوب روابط بین‌الملل و عرف دیپلماتیک نیست. وقتی ما به آژانس، اجازه فعالیت در ایران می‌دهیم و آژانس آزاد است که هر کجا خواست برود و بازدید کند، بنابراین مقامات آمریکایی حق ندارند از طرح این اتهامات بی‌اساس علیه یک کشور سوء استفاده کنند. آن هم دولت آمریکا! زیرا آمریکا تنها کشوری است که در تاریخ جهان از سلاح اتمی علیه مردم بیگناه استفاده کرده است. بنابراین، حداقل آمریکا به خاطر سابقه بسیار بد تاریخی‌اش در این زمینه نباید سخنی بگوید و به دیگران اتهام ناروا بزند. آمریکا کشوری است که حتی امروز برای سازمان منع سلاح شیمیایی مانع ایجاد کرده است. بنابراین آمریکا نباید کشورهای دیگر را مورد اتهام قرار دهد. کشور ما در هایش به روی سازمانهای نظارتی بین‌المللی در این زمینه کاملاً باز است.

○ آیا شما به دنبال ساخت موشک شهاب با قابلیت امکان هدف قرار دادن تل آویو هستید؟

● موشک جزو سلاحهای کشتار جمعی نیست. موشک مقررات خاص خودش را دارد و

همان طور که می‌دانید ایران پیشنهاد دهنده طرح موشکی در مجمع عمومی سازمان ملل متحد بوده و امروز هم ایران دنبال این است که مقررات ویژه‌ای برای موشک وضع شود و در سازمان ملل آماده همکاری است.

چرا شما تل آویو را نام می‌برید، تل آویو و اسرائیل دارای سلاح هسته‌ای است. چرا آمریکا اسرائیل را محکوم نمی‌کند؟ اسرائیل کشوری است که N.P.T را امضا نکرده است. اسرائیل کشوری است که C.T.B.T را امضا نکرده است. اسرائیل کشوری است که C.W.C را امضا نکرده است. آمریکا چرا کشوری را که به این معاهدات نپیوسته و دارای سلاح کشتار جمعی است، محکوم نمی‌کند؟! اما ایران را که همه این معاهدات را امضا کرده و درهای خود را بر روی سازمانهای نظارتی باز گذاشته است، بدون هیچ دلیل و مدرکی مورد اتهام قرار می‌گیرد. در واقع این سؤال ما از دولت آمریکا است که شما به چه دلیلی ایران را مورد اتهام قرار می‌دهید؟

○ آیا شما آمریکا را برای رفتارهای دوگانه مورد ملامت و انتقاد قرار می‌دهید؟

● حتماً، چنین است. آمریکاها از استانداردهای دوگانه استفاده می‌کنند، نسبت به اسرائیل کاملاً چشم پوشی می‌کنند و نسبت به کشوری که مناسبات سیاسی خوبی با آمریکا ندارد، اتهامات ناروا می‌زنند.

○ آیا شما معتقدید که اسرائیل برنامه هسته‌ای دارد و آمریکا آن را انکار می‌کند؟

● خود اسرائیل آن را انکار نمی‌کند. ولی متأسفانه در برابر ذخیره‌سازی این سلاحها، آمریکا اقدامی نمی‌کند.

○ نه. منظورم این است که آمریکا آن را انکار می‌کند یا خیر؟ اسرائیل دارای برنامه هسته‌ای

است و آمریکا آن را انکار کند؟

● آمریکا انکار نمی‌کند. آمریکا در برابر فعالیتهای خلاف مقررات بین‌المللی اسرائیل سکوت کرده است و در این زمینه به وظیفه بین‌المللی خود عمل نمی‌کند.

○ اما آمریکا در رابطه با ایران، با وجود نداشتن چنین برنامه‌ای، چنین اتهامی را مطرح می‌سازد؟

● همان طور که شما می‌دانید یکی از اتهاماتی که آمریکاها علیه ایران دارند این است که

ایران در پی دستیابی به سلاحهای کشتار جمعی است و ما این اتهام را به طور کامل رد می‌کنیم. این گونه اتهامات را غیراخلاقی می‌دانیم و در چارچوب موازین و مقررات بین‌المللی نمی‌دانیم. اگر آمریکا هر گونه شبهه‌ای دارد، باید از طریق سازمانهای نظارتی بین‌المللی عمل کند و نه با شعار سیاسی و تبلیغات دروغ در این زمینه‌ها به تشویش افکار عمومی بپردازد.

○ چرا شما فکر می‌کنید آمریکا ایران را به عنوان دشمن قلمداد می‌کند؟

● این همان سؤالی بود که شما در آغاز بحث مطرح کردید و من پاسخ دادم. برای آمریکا حکومت جمهوری اسلامی ایران و انقلاب اسلامی خوشایند نیست. به دلیل اینکه در زمان شاه یک رژیم در ایران حاکم بود که به عنوان عروسک در اختیار آمریکا بود و دستورات آمریکا را دقیقاً اجرا می‌کرد. اصولاً آمریکا با استقلال کشورها میانه خوبی ندارد. آمریکا با آزادی مردم نظر خوشی ندارد. آمریکا به دولتهایی علاقمند است که کاملاً تسلیم باشند و فرامین آمریکا را اجرا کنند.

○ ایران و شما، حمله آمریکا به عراق را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

● ما اساساً با هر گونه حمله نظامی آمریکا نسبت به هر کشور اسلامی مخالفیم.

○ آیا شما خوشحال نخواهید شد که آمریکا دشمن چندین ساله شما یعنی صدام حسین را مورد تعرض قرار دهد؟

● همان طور که می‌دانید ما با طالبان هم مخالف بودیم و روابط بسیار بدی با آنها داشتیم، ولی در عین حال حمله نظامی آمریکا را به افغانستان محکوم کردیم. ممکن است ما اختلافاتی با دولت صدام حسین داشته باشیم، اما در عین حال نمی‌پذیریم که کشوری به عنوان ژاندارم جهانی بر مبنای اتهاماتی که به کشور دیگری می‌زند، از قدرت نظامی خود علیه آن کشور استفاده کند. البته ما همواره خواستار آن بودیم که عراق به قطعنامه‌های سازمان ملل احترام بگذارد.

○ اگر این اتفاق رخ دهد، عکس‌العمل شما چه خواهد بود؟ اگر آمریکا به عراق حمله نظامی کند، شما چه اقدامی خواهید کرد؟

● ما با حمله نظامی مخالفیم و اگر حمله‌ای صورت گیرد، آن را محکوم می‌کنیم و هر اقدامی که برای حفظ منافع ملی ما ضروری باشد انجام می‌دهیم.

○ آیا شما حمله به عراق را تهدیدی علیه کشور خودتان خواهید دید، از این نظر که آمریکا در دو طرف ایران، یعنی افغانستان و عراق می‌تواند ایران را با نیروهای خود در محاصره قرار دهد؟

● سالهاست که آمریکا در کنار کشور ما حضور دارد. در جنوب کشور، در شمال کشور، و اخیراً در شرق حضور دارد. بی‌تردید عملیات نظامی در یک کشور همسایه، مشکلات فراوانی را برای استانهای مرزی ما به وجود خواهد آورد، کما اینکه عملیات نظامی آمریکا در افغانستان هم برای استانهای مرزی ما مشکلات فراوانی را به وجود آورد. به علاوه، این گونه حمله‌های نظامی بدعت خطرناکی در روابط بین‌المللی است و امنیت جهانی را تهدید می‌کند.

○ آیا ایران از حمله آمریکا به عراق احساس تهدید می‌کند؟

● از این دیدگاه ما به مسئله نگاه نمی‌کنیم. دو چیز برای ما مهم است: یکی اینکه کشوری بخواهد بدون مجوز سازمان ملل متحد به کشور دیگری حمله کند. این حمله برای ما غیرقابل قبول است و آن را محکوم می‌کنیم. عراق یک کشور اسلامی و همسایه ماست و هر گونه عملیات نظامی به مردم بیگناه صدمه فراوانی را وارد می‌کند. دوم، عملیات نظامی در عراق، استانهای مرزی ما را از لحاظ امنیتی تحت تأثیر قرار می‌دهد. و اساساً این گونه تهاجمات نظامی به نفع صلح و امنیت جهانی و ثبات منطقه نیست.

○ آخرین سؤال. شما علاقمندید که مردم آمریکا چه برداشتی راجع به ایران داشته باشند؟ به عبارت دیگر چه پیامی برای مردم آمریکا دارید؟

● ما علاقمندیم که یک روابط دوستانه بین مردم ایران و مردم آمریکا برقرار شود. ما معتقدیم واقعیت‌های ایران برای مردم آمریکا روشن نیست. ما از هر گونه تماس و رابطه بین دو ملت حمایت می‌کنیم. رفت و آمد توریستی بین دو کشور، رفت و آمد هیئتهای علمی بین دو کشور، گروههای ورزشی بین دو کشور و همچنین گروههای هنری بین دو کشور مورد تأیید ماست. ما علاقمند نیستیم که تنش بین ما و آمریکا افزایش یابد. ما هیچ برنامه‌ای نداریم که منافع آمریکا را در منطقه و یا در سطح جهان مورد تهدید قرار دهیم. کما اینکه اجازه هم

نخواهیم داد که آمریکا بخواهد منافع ما را در منطقه و یا در جهان مورد تهدید قرار دهد. همچنین به آمریکا اجازه نمی‌دهیم که به آرای مردم ما و به نظرات مردم ما احترام نگذارد و بخواهد مداخله‌ای در امور داخلی و در حاکمیت ملی ما داشته باشد.

برای کاهش تنش بین دو کشور ما معتقدیم روابط بین دو ملت می‌تواند بسیار کمک کننده باشد تا واقعیت‌های کشورمان برای مردم آمریکا روشن شود و واقعیت‌های آمریکا هم برای مردم ما بهتر روشن شود. ما از مواضعی که در ماه‌های اخیر توسط مقامات آمریکایی و مخصوصاً توسط آقای بوش در ۲۹ ژانویه در کنگره اتخاذ شد، متأسفیم. ما معتقدیم که بعد از ۱۱ سپتامبر فرصت مناسبی بود تا شرایط جدیدی در روابط بین ایران و آمریکا به وجود آید. متأسفانه آن شرایط مناسب با سخنان آقای بوش و همچنین مقامات دیگر آمریکایی از بین رفت. ما معتقدیم که تحریم‌های آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران تأثیر منفی داشته و خواهد داشت و فاصله دو کشور را بیشتر می‌کند و شرایط نامناسبی را بین دو کشور به وجود می‌آورد. ما تصور می‌کردیم که در شرایط جدید آمریکاییها در پی زمینه مناسب تری هستند که متأسفانه این پیش‌بینی محقق نشد.

ما معتقدیم باید با تروریزم در سطح جهان قاطعانه مبارزه شود. ما معتقدیم در بحث تروریزم سیاه و سفید وجود ندارد. ما معتقدیم بین تروریزم و مبارزه برای آزادی و جهاد آزادیبخش و جنگ آزادیبخش باید کاملاً تفاوت قائل شویم.

ما معتقدیم تروریزم یک پدیده شوم در جهان است و زشتی این پدیده شوم شاید بعد از واقعه ۱۱ سپتامبر واضح تر و روشن تر شد. برای مبارزه با تروریزم همه کشورها باید دست به دست هم بدهند. ما معتقد نیستیم که یک کشور قادر است رهبری مبارزه با تروریزم را به عهده بگیرد. ما معتقدیم باید سازمان ملل این رهبری را برعهده گیرد و نقش خودش را به خوبی ایفا کند.

ما پیشنهاد دهنده خاورمیانه‌ عاری از سلاحهای کشتار جمعی هستیم. ما معتقدیم خاورمیانه یک منطقه بسیار حساسی است و باید در این منطقه هیچ سلاح کشتار جمعی وجود نداشته باشد. متأسفانه امروز مانع اصلی برای نیل به این هدف، اسرائیل است. باید کشورهای بزرگ و از جمله آمریکا به اسرائیل فشار لازم را وارد کنند تا سلاحهای کشتار جمعی در این منطقه جمع‌آوری و منهدم شود.

ما معتقدیم مواد مخدر یک بلای خانمانسوز برای بشریت است و باید در جهت مبارزه با مواد مخدر همه کشورها دست به دست هم دهند. همان طور که می‌دانید ایران در سنگر

مقدم مبارزه با مواد مخدر است و در این راه شهدای فراوانی را هم تقدیم کرده است. در مجموع ما فکر نمی‌کنیم شیوه‌ای که امروز آمریکا علیه ایران اتخاذ کرده است، شیوه صحیحی باشد. شاید برای آمریکا روشن شده باشد که فشارهای سیاسی، تبلیغی و اقتصادی که سالیان دراز علیه جمهوری اسلامی ایران اعمال کرده، بی‌نتیجه بوده است. پس راه دیگری باید برگزید و انتخاب کرد تا معضلات موجود را حل و فصل نمود.

○ شما معتقدید ارتباط بین آمریکا و ایران مفید خواهد بود، پس چرا رهبر ایران هر گونه تماس بین مقامات دو کشور و از جمله ارتباط بین مجلس نمایندگان و سنای دو کشور را ممنوع می‌سازد؟

● من در ابتدای سخنم به این نکته اشاره کردم که برای هر گونه تحول در تصمیم‌گیری مسئولین جمهوری اسلامی ایران به یک شرایط مناسب نیاز است. اگر کشوری ما را تهدید می‌کند و با اصل نظام ما مخالفت می‌کند و حتی کنگره آن کشور بودجه علیه ما تخصیص می‌دهد تا علیه نظام، فعالیت تبلیغی و سیاسی انجام شود، با مخالفین نظام ما حتی با گروههای تروریستی در رابطه است، این حرکت نمی‌تواند با مسئله مذاکره دو کشور سازگار باشد.

همان طور که اشاره کردم، آمریکا باید شرایط مناسب را برای تصمیم‌گیری جدید به وجود بیاورد و آنچه آقای بوش و دیگر مقامات رسمی در ماههای اخیر انجام داده‌اند، نتیجه معکوس دارد. ما معتقدیم در شرایط تهدید آمریکا، مذاکره با آمریکا مفید نیست. آمریکا باید بپذیرد که هیچ‌گاه با ایرانی همانند ایران قبل از انقلاب و با ایران زمان شاه مواجه نخواهد شد. آمریکا باید حکومت ما را، انقلاب ما را، نظام ما را، اراده مردم ما را، هم با زبان و هم در عمل به رسمیت بشناسد. آمریکا باید حسن نیت خودش را در عمل به اثبات برساند. در آن شرایط، در صورت برابری دو طرف و اثبات حسن نیت، فضا برای گفتگو مناسب خواهد بود.

همان طور که اشاره کردم یکی از راههایی که ممکن است شرایط مناسب را به وجود آورد، ارتباط دو ملت است که ما معتقدیم دو ملت باید با هم رابطه نزدیک‌تری داشته باشند که متأسفانه تصمیمات اخیر سنای آمریکا برای ندادن ویزا به مردم برخی از کشورها از جمله ایران می‌تواند مانعی برای این هدف باشد.